

12-10-2019

БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМДА ПРАГМАТИК ЁНДАШУВ АСОСИДА МАТН ЎҚИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

Д Йўлдашева
ФарДУ доценти

М Буважонова
ФарДУ магистри

Follow this and additional works at: <https://uzjournals.edu.uz/namdu>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

Йўлдашева, Д and Буважонова, М (2019) "БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМДА ПРАГМАТИК ЁНДАШУВ АСОСИДА МАТН ЎҚИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ," *Scientific Bulletin of Namangan State University*. Vol. 1 : Iss. 12 , Article 67.

Available at: <https://uzjournals.edu.uz/namdu/vol1/iss12/67>

This Article is brought to you for free and open access by 2030 Uzbekistan Research Online. It has been accepted for inclusion in Scientific Bulletin of Namangan State University by an authorized editor of 2030 Uzbekistan Research Online. For more information, please contact sh.erkinov@edu.uz.

БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМДА ПРАГМАТИК ЁНДАШУВ АСОСИДА МАТН ЎҚИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

Cover Page Footnote

???????

Erratum

???????

ISSN:2181-0427

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ИЛМИЙ АХБОРОТНОМАСИ**

**НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК НАМАНГАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА**

2019 йил 12 сон

БОШЛАНГИЧ ТАЪЛИМДА ПРАГМАТИК ЁНДАШУВ АСОСИДА МАТН ЎҚИШНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

ФарДУ доценти Д.Йўлдашева
ФарДУ магистри М.Буважонова

Аннотация: Бошланғич таълимда прагматик ёндашув асосида матн ўқишнинг ўзига хос хусусиятларини, бадиий матннинг мазмуний турларини белгилаш, матн ўқишнинг муайян кўникмаларни ривожланишига эришишдан иборат

Abstract: The aim is to identify the specifics of reading, the meaningful types of literary texts, to develop certain reading skills based on a pragmatic approach in elementary education.

Цель состоит в том, чтобы выявить особенности чтения, значимые типы литературных текстов, развить определенные навыки чтения на основе прагматического подхода в начальном образовании.

Хозирги кунда таълим сифатини юқори даражага кўтариш масаласи ҳар бир давлатнинг асосий масаласига айланди. Ўзбекистон Республикасида ҳам 2019 йил Миллий марказ билан биргаликда ўқувчиларнинг қобилият ва иқтидорларини умумий ўрта таълим муассасаларининг 1-синфидан бошлаб аниқлаш ва ривожлантириш, ўқувчиларнинг саводхонлигини баҳолаш бўйича халқаро баҳолаш дастурлари ва танловларида иштирок этишни таъминлаш дастурини ишлаб чиқилди. Қарор таълим сифатини ошириш, халқаро алоқаларни ривожлантириш, ўқувчи-ёшларнинг ижодий ғоялари ва ижодкорлигини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ҳамда рағбатлантириш мақсадида чиқарилган. Унда бошланғич 4-синф ўқувчиларининг матнни ўқиш ва тушуниш даражасини баҳолаш учун - (PIRLS) Progress in International Reading and Literacy Study, 4 ва 8-синф ўқувчиларининг математика ва табиий йўналишдаги фанлардан ўзлаштириш даражасини баҳолаш бўйича (TIMSS) Trends in International Mathematics and Science Study, 15 ёшли ўқувчиларнинг ўқиш, математика ва табиий йўналишдаги фанлардан саводхонлик даражасини баҳолашга қаратилган (PISA) The Programme for International Student Assessment ҳамда раҳбар ва педагог кадрларнинг умумий ўрта таълим муассасаларида ўқитиш ва таълим олиш муҳитини ҳамда ўқитувчиларнинг иш шароитларини ўрганиш учун (TALIS) The Teaching and Learning International Survey каби халқаро тадқиқотлар ташкил этилиши қайд этилган.

Ўзбекистон Республикасини ҳам халқаро майдонда иштирокини таъминлаш ва нуфузли ўринларни эгаллаш мақсадида бошланғич синф ўқувчиларида ўқиш ва матнни тушуниш кўникмаларини ривожлантиришни кўзда тутмоқда. Ўқувчиларнинг фаолиятини ўрганишда прагматик ёндашув асосида матн ўқишнинг, шунингдек, муайян кўникмаларни ривожланишига эришишдир. Бошланғич синфларда ўқиш сифатини ошириш прагматик ёндашув асосида матн ўқишнинг ташкил қилишдан иборат.

Бошланғич таълимда прагматик ёндашув асосида матн ўқишнинг бадиий матннинг қуйидаги мазмуний турларини белгилаш мумкин: 1.Ҳикоя мазмунли матн. 2.Тасвирий матн. 3.Изоҳ мазмунли матн. 4.Дидактик матн. 5.Хабар мазмунли матн. 6.Буйруқ-истак мазмунли матн. 7.Ҳиссий ифода мазмунли матн. Ушбу турларнинг фақат биттаси асосида шакллантирган бадиий матнни камдан-кам ҳолларда учратиш мумкин бўлади. Бадиий асар таркибланиш жиҳатидан ҳам, мазмун жиҳатидан ҳам ўта мураккаб тузилишга эга бўлганлигини боис, унда матннинг барча мазмуний турларини ёки маълум бир турининг айрим хусусиятларинигина учратиш мумкин. Шунинг учун бирор асарнинг матн турини аниқлашда асарнинг умумий руҳига ва ёзувчининг асл мақсадига эътибор қаратиш лозим. Ёзувчи ушбу матн орқали нима демоқчи эканлиги, қандай фикрни илгари сурмоқчи эканлиги ва мақсадига эришиш учун қандай ифода тарзини танланганлигини аниқлаш ҳамда қандай матн турларидан фойдаланганлигини ўрганиш зарур ҳисобланади.

Ҳикоя мазмунли матнда муаллиф ёки асар қаҳрамони ўзи бошидан ўтказган, эшитган, ўқиган ёки гувоҳ бўлган бирор бир воқеани ҳикояни ҳикоя қилиб беради. Хотиралар, эсдаликлар, эртак ва ривоятларни ҳикоя мазмунли матн сифатида баҳолаш мумкин. Ҳикоя тарзи, асосан, ўтган замон шаклида, биринчи шахс бирлик ёки кўпликда ифодаланади. Ҳикоя қилинаётган воқеа-ҳодиса тор ёки кенг қамровли бўлиши мумкин. Секин-аста ривожланиб борувчи изчил баён ва яхлитловчи оҳанг кузатилади. Асосан, бирёқлама ифода услубидан фойдаланилади, яъни матн шаклланишида, асосан, ҳикоя қилувчи (ровий) етакчи фактор ҳисобланади. Монологик нутқ кўриниши бундай матнлар учун жуда мос ва қудай бўлади. Албатта, ўрни билан диалогик нутқ кўринишларига мурожаат қилинганлиги ҳам кузатилади. Шунда ҳам ҳикоя матнининг мотивацион бутунлиги ровийга боғлиқ бўлади. Бу тип матнларда ҳикоя мазмуни етакчилик қилса-да, тасвирий, изоҳ, хабар, ҳиссий ифода мазмунли матнга хос хусусиятлар ҳам бирдагина иштирок этиши мумкин.

Изоҳ мазмунли матнда айтиладиган фикрнинг ишонарлигини таъминлаш учун турли далил ва изоҳлар келтирилади. Асослаш, исботлаш, ўзини оқлашга уриниш ёки ҳимоя мақсадида ҳар хил далил ёки важларни келтириш изоҳ мазмунли ёки аргументли матн турининг ўзига хос жиҳатларидан ҳисобланади. Фикр билан келтирилган далил ўртасида мантиқий боғлиқликнинг бўлиши муҳим саналади. Бундай матнда чунки, зеро, аслида, шунинг учун, тўғриси (очиғини, ростини) айтганда, эшитишимга қараганда, билишимча, тахминимча каби бирликлар қўлланилганлиг Китобхонни ёки тингловчини ишонтириш асосий мақсад бўлганлиги учун шунга мос риторик услуб танланади. Бадиий тасвир воситаларидан фойдаланилади. Гапларнинг, тўғрироғи, микроматнларнинг ўзаро зич боғланганлиги ва таъкид оханги сезилиб туради.

Дидактик матн ўқувчи ёки тингловчига панд-насиҳат қилиш, уни турли ҳаётий воқеалар воситасида тарбиялаш ёки айтилганлардан хулоса чиқаришга ўргатиш нияти билан тузилади. Шарқ адабиётшунослигида алоҳида дидактик адабиёт тушунчаси ҳам мавжуд.

Мақола, афоризм, масал, ривоятлар, турли ҳаётий воқеалар асосидаги дидактик ҳикоятларни ҳам дидактик матн деб қараш мумкин, зотан, улардан мазмуннинг моҳиятида тарбия, панд-насихат, дидактика ётади. Шунинг учун ҳам уларни дидактемалар тарзида умумлаштириш мумкин.

Хабар мазмунли матн бирор воқеа-ҳодиса ҳақида хабар бериш мақсадида тузилади. Табиийки, бадиий матндаги хабар мазмуни ўзига хос тарзда бўлади, у оддий хабардан, оддий информативликдан фарқ қилади. Эстетик мақсад юкланган бўлади. Бошқа матн турлари билан қоришган ҳолда келади. Бу хабар мазмунли матн ҳисобланади. Лекин асар ичида эмас, балки асарга илова сифатида келтирилган. Асар қаҳрамонларининг ҳаётдан олинганлигини таъкидлаш, бунга китобхонни ишонтириш истаги билан киритилган.

Буйруқ-истак мазмунли жихатдан буйруқ майлидаги феъллар кўпроқ қўлланади. Асосан, қаҳрамонлар нутқида кузатилади. Лекин муаллиф нутқида истақ, маслаҳат ёки тавсия маъносида қўлланилиши ҳам мумкин.

Ҳиссий ифода мазмунли матн инсоннинг ички кечинмаларини, воқеликка муносабатини, ўзига хос пафос билан ифодалаш мақсадида тузилади.

Айтиб ўтилганидек, бу турлар яхлит матнда аксар ҳолларда қоришиқ, синтезлашган тарзда намоён бўлади. Бу мазмуний турларнинг барчаси бадииятдаги ягона бош мақсад–эстетик таъсир қилиш мақсадида бўйсундирилган бўлади. Прагматика нутқий таъсир натижасининг ҳосил бўлиш эҳтимолини белгиловчи воситаларни аниқлаш имконини беради. Бундай воситалар қаторига масалан, прагматик мазмунни аниқлаштирувчи иллокутив феъллар кирадилар. Ушбу феъллар нутқий ҳаракат таркибида муҳим рол ўйнайдилар, улар мулоқот мақсади мазмуни ва бажарилаётган нутқий ҳаракатнинг кучини аниқ ва очиқ кўрсатиш хизматини ўтайдилар.

Прагматик мақсад ва мазмуннинг экплицит, яъни очиқ ифода этилишида диққат ахборот алмашинуvidан ушбу ахборотни узатиш мақсадига кўчади ва коммуникация мақсади узатилаётган ахборотнинг предметига айланади. Нутқий ҳаракат мақсадининг очиқ баёни турли кўринишдаги лисоний бирликлар воситасида бажарилади ва булардан энг асосийси прагматикада перформатив формула атамасини олган.

Демак, бошланғич таълимда прагматик ёндашув лисоний бирликларнинг аниқ ва воқеий мулоқот шароитида қўлланиши прагматик таҳлил объекти бўла олади. Сўзловчи ва тингловчи муносабати нутқий мулоқот шароитида юзага келади, нутқий ҳаракат мулоқот матнини талаб қилади ва шу мулоқот контекстида мазмунга эга бўлади. Муҳит, ўз навбатида, ижтимоий хусусиятга эга бўлиб, у бошланғич таълимда прагматик ёндашувли ўқиш билан бирга маданиятга боғлиқ ҳолда намоён бўлади.

References:

1. Marufjon Yo'ldoshev. *Badiiy matn lingvopoetikasi*. Toshkent, 2008.
2. Mamajonov A. Abdupattoev M. *Matn sintaksisi*. Farg'ona, 2002.
3. Nurmonov A. Hakimov M. *Lingvistik pragmatikaning nazariy shakllanishi*. O'zbek tili va adabiyoti. 2001.

МУНДАРИЖА

ФИЗИКА-МАТЕМАТИКА ФАНЛАРИ

01.00.00

ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ НАУКИ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

- 1 Visual c# da razryadli operatsiyalar.
Temirov O.M..... 3
- 2 Java dasturlash tilida abstrakt sinflar
Holmirzayev H.E..... 6
- 3 Ўнг томони номаълум ва коэффициенти узулишга эга бўлган биринчи тартибли
чизиқли оддий дифференциал тенглама учун масалалар
Тиллабаева Г.И..... 10
- 4 Matematika darslarida muammoli ta'lim
Alixanov O.O..... 15
- 5 О некоторых задачах теории одномерной бифуркации
Тухтасинов М,Кушақов Х.Ш 20

КИМЁ ФАНЛАРИ

02.00.00

ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ

CHEMICAL SCIENCES

- 6 Карбоксиметилцеллюлоза: олиниши, айрим физик – кимёвий хоссалари,
ишлатилиши (обзор)
Сайпиев Т.С..... 27
- 7 N-vinilpirrolidon asosida suvda eruvchan sopolimerlar sintez qilish va ular
makromolekulalarining kompozitsion tuzilishini o'rganish
Toshmatov Y.R., Dexqonov R.S.,Boydedayev. A.A..... 39

БИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

03.00.00

БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

BIOLOGICAL SCIENCES

- 8 Far1 Related Sequence (FRS) генлар оилас ининг вакили frs10 гени g.hirsutum
туридаги функсиясини рнки технологияси ёрдамида ўрганиш.
Усманов Д.Э, Буриев З.Т, Абдукаримов Ш.С, Собиров Б.М, Мухторов А. Т..... 46
- 9 Кўхитанг тизмаси флораси таркибидаги ziziphora l. туркуми турларининг
биоэкологияси
Ибрагимов А.Ж,Батошов А.Р,Каримов Б.А,Мирзаев С.И 50

ТЕХНИКА ФАНЛАРИ

05.00.00

ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

TECHNICAL SCIENCES

- 10 Интернет самарали коммуникация канали сифатида
Бекназаров К.Т..... 54

ТАРИХ ФАНЛАРИ

07.00.00

ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

HISTORICAL SCIENCES

11	XX asrning 60-80-yillarida namangan viloyati xalq ta'limi tizimi: muammolar va yutuqlar Mamasaidov L. P.....	60
	ФАЛСАФА ФАНЛАРИ	
	09.00.00 ФИЛОСОФКИЕ НАУКИ	
	PHILOSOPHICAL SCIENCES	
12	Tarixiy taraqqiyotda ayollarning o'rnini Mamatov O.V.....	64
13	Миллий байрамларда санъат турларининг ифодаси Шадиметова Г.М.....	67
14	Замонавий санъатларда янги эстетик мезонларнинг вужудга келиши Кадирова Д.С.....	72
15	Мақом куйларининг фалсафий-эстетик моҳияти Нуруллаева З.С.....	78
16	Ахборот медиамаданияти трансформацияси ва глобаллашуви Кодиров Н.М.....	83
17	Ренессанс даври мутафаккирлари оилавий муносабатларда поклик ва гўзаллик ҳақида Хандамова М.....	93
18	Полифункционаллик халқ қабулхоналарининг ўзига хос хусусияти сифатида Айтбоев М.Ю.....	99
19	Оиланинг жамиятдаги роли ва ижтимоий функциялари Абдуллаева Н.....	103
20	Инновация фалсафасининг ижтимоий функционал хусусиятлари Ходжаев С.Б.....	108
21	Бохарзий ва унинг вақф ерлари Норова М.Ф.....	113
22	Туркистон “Янги усул” мактабларида таълим жараёнининг ташкил этилиши ва ундаги гендер муаммолари Намазова Ю.М.....	121
23	Аҳмад Заки Валидийнинг тарих фалсафаси Хужаев М.И.....	126
	ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ	
	10.00.00 ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ	
	PHILOLOGICAL SCIENCES	
24	The Role of stylistics in linguistics and literature Umrzaqov I. I.....	133
	Девону Луғотит Турк” асарида қўлланган шахс номлари гуруҳига оид	
25	лексемаларнинг семантик хусусиятлари Розикова Г.З.....	136
26	О'zbek tiliga o'zlashgan arabcha leksemalar va ularning badiiy asarlarda qo'llanilishi Rahmatullayev.Y.....	142
27	Замонавий таълим тизимида касбий компетентликни модуллаштиришмоҳияти	

Абдиева С.М.....	146
28 Qo'shma gaplarda shakl va mazmun Ahmedova N.Sh.....	151
29 Краткий обзор по историю изучения терминов родства в узбекских и английских языках Каримова В.....	156
30 O'zbek adabiy tili uslublarining shakllanishi Vabaxanova D.A.....	163
31 Йўл мотиви ҳақида Қўчқаров О.....	169
32 Жаҳон тилшунослигида диний функционал услубнинг ўрганилиши Юсупова Ш.Т.....	173
33 Жек лондоннинг исёнчи асаригади воқеаликни тасвирлаш хусусиятлари Najmiddinov J, Bahodirov A.....	179
34 Johann Wolfgang Gytoring "Yosh Verterning iztiroblari" romanida poetonimlar talqini Vozorova R.Sh.....	182
35 "Алпомиш" библионими ва бош тимсол исми, лақаби хусусида Улуқов Н, Юнусова Б.....	186
36 Наманган қипчоқ шевалари ва этнослараро жараёнлар Дарвишов И.Ў.....	190
37 Grammatik ko'rsatkichlarning o'zlashtirilishida aniqlik darajasi (O'zbek tilini o'rganayotgan koreyslar misolida) Saidaxmedova O.I.....	197
38 Перевод понятий означающие национальных конвенций, традиций и обряд Самандаров . Ш.С.....	202
39 Принцип вежливости в речевом общении. Саидова М.Ш, Холматова Г.И.....	205
40 Адабиёт ва прагматика Раҳимов У.Э, Махаммаджлонов Н.Д.....	209
41 Хикматли сўзлар таржимасида қофияни сақлаш Абдуллажанов А, Мамадалиев Э.....	214

ГЕОГРАФИЯ ФАНЛАРИ
11.00.00 ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ НАУКИ
GEOGRAPHICAL SCIENCES

42 Фарғона водийси дарёлари оқимининг иқлим илишига реакцияси Солиев И.Р., Ғулумжонов Д.....	219
---	-----

13.00.00 ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ
PEDAGOGICAL SCIENCES

43 Готовность будищих педогогов как основной фактор успешности инклюзивного образования Сатторов М, А.....	225
---	-----

44	Педагогик стратегия - олий таълим муассасаси битирувчисининг рақобатбардошлигини шакллантиришнинг концептуал асоси Эргашев Б.Б.....	229
45	Таълимда ахборот коммуникацион технологияларидан фойдаланиш афзалликлари Ниязова Н.А.....	234
46	Олий таълим муассасалари ўқув-тарбия жараёнида фанларичра ва фанлараро интеграциясини таъминлашнинг педагогик-психологик масалалари Жуманов А.А.....	237
47	Мактабгача таълим ташкилотларини инновацион ривожлантириш муаммолари Абдуназарова Н.Ф, Хамдамова М.Т, Парманов Ж.А.....	242
48	Физика ўқитувчиларининг таълимга инновацион ёндашуви Бекназаров З.Ф.....	245
49	Тухника йўналишиндаги мутахассис компетентлигининг модели Даминов О.О.....	250
50	Олий таълим муассасаларида замонавий инновацион технологияларини қўллашнинг ўзига хослиги ва хусусиятлари Исмаилова З.К, Химматалиев Д.О.....	257
51	To actual directions of development of export of fruit and vegetable products in Uzbekistan Avulchaeva F.....	261
52	The significance of cultural awareness in second language learners' classroom Umirzakova D.A.....	264
53	Boshlang'ich sinf o'quvchilarini kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish yo'llari Jo'rayeva T.U, Shamirova Y.K	268
54	Role of peer observation in foreign language teaching Jalolov Sherali, Botirova Z.X.....	274
55	Ingliz tilni o'rgatishda mnemonik usullardan foydalanish Yunusova Y.B.....	278
56	Талаба ёшлар соғлом турмуш тарзини шакллантириш масаласига қадрият сифатида қарашни тарбиялаш муаммолари Назаров А.Т.....	281
57	“Олий таълим муассасалари ўқув–жисмоний машғулотлар жараёнини ташкиллаштиришда blended learning концепциясидан фойдаланиш орқали таълим сифатини ошириш” Махкамов А.Ю.....	284
58	Ўқувчиларнинг геометриядан ўқув фаолиятини фузионизм ғояси асосида такомиллаштириш йўллари Ғойибназарова Г.Н, Джураева Ш.К.....	288
59	Мактабгача таълим муассасаларини сифат жиҳатдан такомиллаштириш Ибрагимова Г.Н.....	293
60	8-синф физика курсининг “электр заряд. электр майдон” бобини ўқитиш Зоҳидов И.О, Каримова Р.К, Умаров А.О.....	298

61	Таркибида сирт фаол модда тутган учкарбамид хлорат натрий дефолиантини олиш жараёнини ўрганиш Умиров Ф.Э, Худойбердиев Ф.И, Номозова Г.Р, Закиров Б.С.....	303
62	Ижтимоий-эмоционал кўникмалар шаклланишининг педагогик-психологик омиллари Раҳимова М.А.....	311
63	Ҳамкорлик педагогикасининг узлуксиз таълим тизимидаги инсонпарварлашув хусусиятлари Ўринова Ф.Ў, Усмонова Ш.Ё.....	317
64	Чақириққача ҳарбий таълим бўйича мутахассисларни шакллантиришнинг долзарб масалалари Хасанов А.Т, Юсупов Т.Т.....	323
65	Мобиллик-олий педагогик таълимни модернизация қилиш сифатида Эшназарова М.Ю.....	327
66	Бўлажак меҳнат таълими ўқитувчиларида касбий муҳим сифатларни шакллантириш педагогик жиҳатлари Қодиров М.М.....	332
67	Бошланғич таълимда прагматик ёндашув асосида матн ўқишнинг ўзига хос хусусиятлари Йўлдашева Д, Буважонова М.....	338
68	Бошланғич таълимда интеграциялашган ўқитишнинг аҳамияти Рустамова Д.....	341
69	Кичик мактаб ёшидаги ўқувчиларни нутқ маданиятини шакллантиришда китоб ва унинг аҳамияти Ўринова Ф, Сидикова З.....	344
70	Технология использование метода кейс-стади при изучении компьютерной графики. Отабаева Ф.Т.....	348
71	Pedagogik tajribalarni to'plash va ommalashtirish tizimi Mo'minova G, Insarova G,.....	355
72	Талабаларнинг мустақил таълим фаолиятини ривожлантириш- ўқув жараёнининг асоси Мўминов З.О.....	359
73	Innovatsiya ta'limning muhim elementidir. Madaminov F.Sh.....	367
74	Intellectual kompyuter o'yinlari yordamida individual matematik ta'limni yo'lga qo'yish Najmiddinova . N.Y.....	373
75	Футболчиларни эмоционал ҳолатларини аниқлашнинг методик хусусиятлари Сатиев Ш.К	378
76	Бўлажак ўқитувчиларнинг мустақил фикрлаш маданиятини ривожлантириш моделини такомиллаштириш. Қамбаров М.М	384

77	Содержание и структура учебников по методике обучения языкам Габдулхаков, Фарид Ахунович.....	391
	ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ PSYCHOLOGICAL SCIENCES	
	19.00.00	
78	Оилада болаларнинг ижтимоий- ахлоқий сифатларини шакллантириш омиллари Ортиқова З.Н.....	395
	СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ SOCIOLOGICAL SCIENCES	
	22.00.00	
79	Маънавий тарбия ва тарихий онг Махкамов Қ.О.....	398